

Sử dụng phương pháp dạy học tích hợp trong học phần nhạc I cho sinh viên chuyên ngành giáo dục mầm non tại Trường Cao đẳng sư phạm Bà Rịa - Vũng Tàu

Lê Kim Lộc*

* Giảng viên Trường CĐSP Bà Rịa – Vũng Tàu

Received: 19/01/2023; Accepted: 31/01/2023; Published: 14/2/2023

Abstract: *Ntegration in music teaching requires teachers to have general knowledge. Thereby helping students promote active, positive and creative in learning. Interdisciplinary integration method in teaching Music Part I at Ba Ria Vung Tau Pedagogical College, we have integrated the following contents: Basic Music theory and Vocal notation, Singing and Music History , Singing Folk Songs and Vocals, Singing - Accompaniment and Dance Illustrated, Sign Chorus with Folk Songs and Vocals.*

Keywords: *Teaching methods, integration, preschool education, Music.*

1. Đặt vấn đề

Tích hợp tuy không mới, nhưng trong giảng dạy bộ môn âm nhạc lại là phương pháp không mấy dễ dàng thuần thực và nhuần nhuyễn. Bởi đây là phương pháp đòi hỏi giảng viên có kiến thức tổng hợp về bộ môn âm nhạc và các bộ môn khác ngoài bộ môn mình phụ trách. Đồng thời, giảng viên phải linh hoạt, sáng tạo trong quá trình vận dụng vào bài dạy cho phù hợp. Có được như vậy mới có khả năng giúp cho sinh viên phát huy tính chủ động, tích cực, sáng tạo trong học tập. Tuy nhiên, trong thực tiễn vẫn còn không ít giảng viên lúng túng trong việc vận dụng phương pháp này vào quá trình giảng dạy đặc biệt là những giảng viên chưa có nhiều kinh nghiệm. Qua thực tế giảng dạy, tác giả muốn trình bày bài viết: Sử dụng phương pháp dạy tích hợp trong học phần nhạc I cho sinh viên chuyên ngành GDMN tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa Vũng Tàu, mong nhận được sự đóng góp của các nhà khoa học, bạn bè đồng nghiệp.

2. Nội dung nghiên cứu

Theo từ điển giáo dục học, dạy học tích hợp là việc liên kết các đối tượng nghiên cứu, giảng dạy, học tập của cùng một lĩnh vực hoặc nhiều lĩnh vực khác nhau trong cùng một kế hoạch dạy học. Có thể hiểu một cách đơn giản, đó là việc định hướng dạy học cho người học phát triển năng lực toàn diện, phát triển khả năng huy động, tổng hợp kiến thức, kỹ năng... ở nhiều lĩnh vực khác nhau. Từ đó rèn luyện các kỹ năng cần thiết và phát triển năng lực giải quyết vấn đề hiệu quả. Dạy học tích hợp liên môn có nghĩa thông qua bài học, một lần nữa người

học được học tập, ghi nhớ và khắc sâu những kiến thức đã được học tập ở các môn học khác, biết xử lý nhiều lĩnh vực để giải quyết một vấn đề, kết hợp giữa nắm vững kiến thức lý thuyết và thực hành, giữa kiến thức bài học và liên hệ thực tế để vận dụng giải quyết vấn đề thực tiễn liên quan. Việc lồng ghép dạy học tích hợp liên môn vào dạy học phần Nhạc I không chỉ kích lệ tính độc lập sáng tạo mà còn giúp sinh viên trở thành chủ thể của hoạt động học bằng hành động của chính bản thân mình; Nội dung dạy học gắn với lý thuyết âm nhạc, tác giả, tác phẩm, các kỹ thuật xử lý ngôn ngữ âm nhạc, các tình huống, sắc thái, kịch tính, cảm xúc, ý nghĩa... các em phải trực tiếp giải quyết nhiệm vụ đặt ra một cách khoa học, vừa theo cách mình nghiên cứu, tự lực tìm kiếm nhằm khám phá những điều mình chưa rõ, tích lũy kỹ năng, chứ không phải thụ động tiếp thu kiến thức. Tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu, Học phần Nhạc I giảng dạy cho sinh viên chuyên ngành Giáo dục Mầm non gồm: Nhạc lý và hát nhạc. Đây là học phần có đặc điểm chuyên môn âm nhạc, có sự trao đổi, tương tác giữa thầy và trò, có sự giao thoa chặt chẽ nhiều môn học cùng chuyên ngành. Vì vậy, trong hoạt động dạy học, trước hết giảng viên sử dụng phương pháp dạy học mang tính đặc trưng của chuyên ngành như: Hướng dẫn phần nhạc lý, rèn luyện kỹ năng, thực hành luyện tập, bên cạnh đó là các phương pháp dùng lời, trực quan, kiểm tra đánh giá,... phương pháp tích hợp liên môn trong dạy học học phần nhạc I. Đó là việc tích hợp Lý thuyết âm nhạc với Ký xướng âm, Hát nhạc với Lịch sử Âm nhạc, Dân ca và Thanh nhạc.

2.1. Tích hợp giữa môn Nhạc lý cơ bản và môn Ký xướng âm

Nhạc lý cơ bản và Ký xướng âm là hai môn học gắn bó chặt chẽ và hỗ trợ cho nhau. Điều kiện tiên quyết để học Ký xướng âm là phải nắm vững nhạc lý cơ bản và ngược lại, để học nhạc lý tốt hiểu nhanh nhớ lâu giảng viên không chỉ đọc khái niệm, công thức, kí hiệu cho sinh viên mà giảng viên đưa ra một bài Ký xướng âm dựa trên những khái niệm vừa học để sinh viên phân tích thực hành giúp cho người học âm nhạc củng cố lại kiến thức về Nhạc lý cơ bản. Sau đây là ví dụ cụ thể cho chúng ta thấy việc nắm vững nhạc lý cơ bản thông qua bài xướng âm là hết sức thiết thực, quan trọng và hiệu quả.

Ví dụ:

K. Czerny (1791-1857).

(Tài liệu Đọc âm nhạc - Nguyễn Minh Khôi)

Trước hết, sinh viên nhận biết giọng Rê trưởng của bài bởi có hai dấu hóa pha thăng và đô thăng ở đầu hóa biểu và kết bài bằng nốt rê. Nhận biết các ký hiệu như: Legato - hình vòng cung nối liền nhiều nốt nhạc (ô nhịp 1, 2; ô nhịp 4, 5, và 6; ô nhịp 9, 10, 11 và 12), Sacato - các dấu chấm đặt ở trên đầu mỗi nốt nhạc (ô nhịp 13, 14, 15 và 16) và dấu luyến - là hình vòng cung nối liền các nốt không cùng cao độ (ô nhịp 7 và 8), các ký hiệu về nhịp độ, cường độ và sắc thái như thuật ngữ Andante, dolce, Cresc, dim, p; nốt nhạc biến âm Sol thăng ở ô nhịp 11, hai nốt Pha bình ở ô nhịp 14... Các ký hiệu và các biến âm đã làm phong phú thêm cho sự biểu hiện của âm nhạc.

Legato là cách đọc liền tiếng và Sacato là cách đọc rời tiếng, là một yêu cầu thể hiện sắc thái của bản nhạc. sinh viên cần đọc nối liền các nốt nhạc ở các ô nhịp có ký hiệu Legato, thể hiện giai điệu liền mạch; đọc Legato làm cho giai điệu trở nên mềm mại, mênh mang, dàn trải; đọc từng nốt nhạc rời nhau, đọc nảy ở các ô nhịp có ký hiệu Sacato làm cho giai điệu trở nên vui tươi, nhí nhảnh, rộn ràng. Ở ô nhịp 7 và 8 có ký hiệu dấu luyến từng cặp hai nốt nên đọc hai nốt nhạc liền nhau...Ký hiệu chỉ cường độ như dolce, cresc, dim, p... Dolce thì đọc êm dịu, nhẹ; Cresc nghĩa là mạnh dần; dim nghĩa là giảm dần, nhẹ dần; ký hiệu p thì đọc nhỏ, êm ái và thuật ngữ Andante trên đầu bản nhạc chỉ tốc độ chậm, nghĩa là bài được đọc ở tốc độ chậm...Hướng dẫn sinh viên đọc nốt nhạc biến âm Sol thăng ở ô nhịp 11 - sinh viên cần hiểu rõ về sức hút của âm (gam nửa cung - gam Crômantique: khi

giai điệu đi lên thì các âm đều được hút lên và thường dùng dấu thăng để chỉ hướng giai điệu đi lên, còn khi giai điệu đi xuống thì người ta dùng dấu giáng). Trong bài xướng âm còn có thêm yếu tố đảo phách (ở ô nhịp thứ 10) và nghịch phách (ở ô nhịp 13). Đảo phách là kiểu nối tiếp tiết tấu mà trong đó trọng âm của tiết tấu không trùng với trọng âm của tiết nhịp; nghịch phách là dạng tiết tấu mà phần mạnh của phách được thay bằng dấu lặng...

2.2. Tích hợp giữa môn Hát nhạc và môn Lịch sử Âm nhạc

Hát nhạc đó là một bộ môn nghệ thuật dùng chất giọng, âm thanh để diễn đạt các cung bậc cảm xúc, tình cảm của con người. Âm nhạc gồm hai thể loại chính là thanh nhạc và khí nhạc. Thanh nhạc: Âm nhạc dựa trên lời bài hát để diễn tả, thể hiện ý tưởng, cảm xúc, tâm tư tình cảm, tác phẩm được sáng tác theo từng giai đoạn lịch sử đều mang những màu sắc khác nhau. Vì vậy, trong quá trình giảng dạy các tác phẩm, các trích đoạn trong các bài tập, nên kết hợp đàm thoại về tác phẩm ấy ra đời trong giai đoạn nào của lịch sử và lịch sử về tác giả tác phẩm của tác phẩm ấy. Ôn lại hoặc cung cấp kiến thức lịch sử âm nhạc, vừa tạo nguồn cảm hứng, giúp sinh viên cảm nhận sâu sắc hơn về tác phẩm để thể hiện hát bài tốt hơn. Chính trong quá trình học tập tích hợp này sẽ phần nào định hình cho các em phương pháp thực hiện phần dạy học âm nhạc cho trẻ sau này.

2.3. Tích hợp giữa Hát Dân ca và xướng âm

Theo chương trình đào tạo, hát Dân ca đã được đưa vào giảng dạy nhằm giáo dục sinh viên về tình yêu quê hương, đất nước, biết thưởng thức và trân trọng những tinh hoa về âm nhạc dân gian mà cha ông để lại. Việc sử dụng những bài dân ca là các bài tập xướng âm, giúp người học nắm được kỹ năng đọc nhạc và thưởng thức những giai điệu đẹp về các làn điệu dân ca ở các vùng miền, cảm nhận sâu sắc hơn về các điệu thức năm âm bài bản của dân ca dân tộc Việt Nam. Vì vậy, giảng viên khi dạy hát dân ca tích hợp hướng dẫn đọc giai điệu nốt nhạc, rất phong phú cho bài giảng.

Ví dụ 3: Bài Bắc kim thang - Dân ca Nam Bộ

Allegretto

Dân ca Nam Bộ.
Bài: Bắc kim thang.

Bắc kim thang cả lưng bí rợ. Cột qua kéo lá kéo qua cột. Chèo bán
đầu qua cầu ma. te. Chèo bán. Cột ở lau. Lâu chèo. Cười te.
te đánh trống thổi kèn. Cười bán bíp. thổi tù ti. te tù te.

(Tài liệu Đọc âm nhạc - Nguyễn Minh Khôi)

Trước khi vào đọc bài, giảng viên cho sinh viên nêu nhận xét và những hiểu biết của mình về các bài dân ca hoặc giảng viên bổ sung kiến thức. Ví dụ, với

